

Faglig kontakt under eksamen: Per Hag, telefon 73591743

Eksamen i MA1201/MA6201 Lineær algebra og geometri

Bokmål

Torsdag 4. desember 2008

Tid: 09.00 - 13:00

Hjelpemidler: Ingen trykte eller håndskrevne hjelpemidler tillatt. Bestemt enkel kalkulator tillatt.

Sensur: Tirsdag 23. desember 2008

Alle svar skal begrunnes. Alle punkter veies likt under vurderingen av eksamen

Oppgave 1

a) Gitt de to planene med likninger:

$$(\alpha) \quad 5x - 14y + 2z + 9 = 0$$

$$(\beta) \quad -10x + 28y - 4z - 17 = 0$$

Vis at punktet $P(1, 1, 0)$ ligger i det ene men ikke i det andre av disse planene.

Beregn avstanden mellom planene gitt ved (α) og (β) .

b) Bestem en vektor \mathbf{c} i \mathbf{R}^3 som står vinkelrett på begge vektorene $\mathbf{a} = (1, 3, 0)$ og $\mathbf{b} = (-2, 2, 4)$, har lengde 1 og dessuten er slik at $\mathbf{a}, \mathbf{b}, \mathbf{c}$ utgjør et høyresystem.

c) La \mathbf{u}, \mathbf{v} og \mathbf{w} være tre vektorer i \mathbf{R}^3 . Gjelder da følgende implikasjon:

”Dersom $\mathbf{u} \cdot \mathbf{v} = \mathbf{u} \cdot \mathbf{w}$, så må $\mathbf{v} = \mathbf{w}$ ”?

Oppgave 2

Er følgende utsagn riktig eller galt? (Gi en kort begrunnelse i hvert av tilfellene.)

i Hvis A og B er matriser som er slik at både AB og BA er definert, så må både A og B være kvadratiske matriser.

ii Hvis A og B er matriser og

$$AB = BA$$

så må både A og B være $n \times n$ -matriser for en og samme n .

Oppgave 3

a) Skriv tallet -16 på polarform:

$$r(\cos \theta + i \sin \theta).$$

Benytt dette til å finne alle komplekse røtter til ligningen

$$z^4 + 16 = 0.$$

Angi røttene i det komplekse plan.

b) Begrunn at når z_0 er et komplekst tall, så blir

$$(x - z_0)(x - \bar{z}_0)$$

et polynom i variabelen x med reelle koeffisienter. Benytt dette og a) til å skrive polynomet $x^4 + 16$ som et produkt av to reelle 2. gradspolynom.

Oppgave 4

a) Løs ligningssystemet:

$$\begin{array}{rcl} x_1 & + x_3 & = 7 \\ & x_2 + x_3 & = 5 \\ 2x_1 + 2x_2 & & = -1 \end{array}$$

ved Gauss-Jordan-eliminering.

b)

$$\text{Gitt matrisen: } A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 2 & 2 & 0 \end{bmatrix}$$

Vis at A er invertibel og bestem A^{-1} .

c) Løs ligningssystemet i a) ved å benytte resultatet i b) og sammenhengen:

$$A\mathbf{x} = \mathbf{b}$$

$$\text{der: } \mathbf{b} = \begin{bmatrix} 7 \\ 5 \\ -1 \end{bmatrix}.$$

Oppgave 5

- a) Vis at en 2×2 -matrise har egenverdi $\lambda = 0$ hvis og bare hvis determinanten er lik 0.
- b) Bestem egenverdiene for matrisen

$$A = \begin{bmatrix} 9 & 12 \\ 12 & 16 \end{bmatrix}$$

Vis at $\mathbf{v}_1 = \begin{bmatrix} 3 \\ 4 \end{bmatrix}$ og $\mathbf{v}_2 = \begin{bmatrix} -4 \\ 3 \end{bmatrix}$ blir egenvektorer som korresponderer med disse egenverdiene.

- c) Benytt b) til å diagonalisere den kvadratiske formen:

$$p(x, y) = 9x^2 + 24xy + 16y^2.$$

- d) Benytt b) og c) til å identifisere kjeglesnittet

$$9x^2 + 24xy + 16y^2 - 20x + 15y = 0.$$

Lag en skisse av kurven i xy -systemet. (Hvilken type kjeglesnitt blir dette?)

Oppgave 6 La A være en kvadratisk matrise slik at

$$A^2 = A.$$

Bevis at dersom λ er en egenverdi for A , så må $\lambda = 0$ eller $\lambda = 1$.